

КОМИСИЈА ЗА РАЧУНОВОДСТВО И РЕВИЗИЈУ
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

ИСПИТ ЗА СТИЦАЊЕ ПРОФЕСИОНАЛНОГ ЗВАЊА
ОВЛАШЋЕНИ РЕВИЗОР
(ИСПИТНИ ТЕРМИН: МАЈ 2022. ГОДИНЕ)

ПРЕДМЕТ 12:
НАПРЕДНО ФИНАНСИЈСКО ИЗВЈЕШТАВАЊЕ

I - ЕСЕЈИ

Есеј број 1 – МРС 8 – Рачуноводствене политике, промјене рачуноводствених процјена и грешке

- a) Дефинишите и наведите примјере рачуноводствених политика и рачуноводствених процјена **(5 бодова)**
- b) Објасните ретроактивну примјену промјене рачуноводствених политика **(5 бодова)**
- c) Појасните захтјеве МРС-а 8 везане за исправку грешака **(5 бодова)**
- d) Објасните ограничења ретроспективног прерачунавања података **(5 бодова)**

Одговори:

Есеј број 2 – МРС 40 – Инвестиционе некретнине

- a) Дефинишите "инвестиционе некретнине" према МРС-у 40
- b) Наведите примјере инвестиционих некретнина према МРС-у 40
- c) Појасните почетно признавање инвестиционих некретнина – утицај трансакционих трошкова и трошкова камата на почетно мјерење
- d) Појасните одмјеравање инвестиционих некретнина након почетног признавања по моделу фер вриједности

Одговори:

II - ЗАДАЦИ

Задатак број 1 (20 бодова)

Компанија "Алфа" посједује 75% акција компаније "Бета". Поједностављени биланс компаније "Алфа" изгледа овако.

А К Т И В А		П А С И В А	
Стална материјална средства	60.000	Акцијски капитал	85.000
Улагања у компанију "Б"	35.000	Резерве	25.000
Стална средства	95.000	Властити капитал	110.000
Текућа средства	50.000	Текуће обавезе	35.000
Текућа средства	50.000	Обавезе	35.000
У К У П Н О	145.000	У К У П Н О	145.000

Поједностављени биланс компаније "Бета" изгледа овако.

А К Т И В А		П А С И В А	
Стална материјална средства	40.000	Акцијски капитал	40.000
Стална средства	40.000	Резерве	15.000
Текућа средства	45.000	Властити капитал	55.000
Текућа средства	45.000	Текуће обавезе	30.000
У К У П Н О	85.000	Обавезе	30.000
		У К У П Н О	85.000

Потребно је:

- припремити консолидовани биланс стања (**10 бодова**)
- објаснити појам "учешће без права контроле", навести стандард у коме се тај појам дефинише и укратко описати околности под којима се појављује (**5 бодова**)
- навести фазе у примјени методе стицања, стандард којим је та метода утврђена и дефинисати циљ његове примјене (**5 бодова**)

РЈЕШЕЊЕ:

Задатак број 2 (20 бодова)

Друштво „Алфа д.о.о.“ на почетку 2020. године (01.01.2020.) имало је на жиро (трансакционом) рачуну средства у износу од 214.000 КМ, док је стање у благајној било 9.500 КМ.

На основу наредних пословних промјена **израдите Извјештај о новчаним токовима по директној методи:**

1. Купљене су залихе материјала и примљен је рачун добављача на 46.800 КМ (вриједност испоруке 40.000 плус 6.800 КМ ПДВ-а. Материјал је ускладиштен.
2. Са залиха је издато у употребу материјала у вриједности од 20.000 КМ.
3. Дио обавезе према добављачу материјала у износу од 30.000 КМ подмирен је исплатом са жиро рачуна.
4. Обрачунате су и исплаћене бруто плате, као порез и доприноси на плате у укупној своти од 135.176 КМ, од чега се на запослене у производњи односи свота од 101.382 КМ а на запослене у администрацији свота од 33.794 КМ.
5. На основу продаје производа испостављене су фактуре купцима на укупан износ од 468.000 КМ. (вриједност испорука 400.000 КМ плус 68.000 КМ ПДВ-а). Трошкови продатих производа износе укупно 300.000 КМ.
6. Током обрачунског периода од купаца су путем жиро рачуна наплаћена потраживања у износу од 351.000 КМ.
7. На основу одлуке скупштине, власницима предузећа „Алфа“ је са жиро рачуна исплаћен износ од 140.000 КМ, на име удјела у добити за протеклу годину.
8. Због куповине нових постројења предузеће је с банком склопило уговор о дугорочном кредиту, те је банка на жиро рачун предузећа уплатила своту од 200.000 КМ уплаћен.
9. Купљене су нове машине, за које је од добављача примљена фактура у износу од 526.500 КМ (вриједност испоруке 450.000 КМ плус 76.500 КМ ПДВ-а).
10. Добављачу сталних средстава је измирена фактура исплатом са жиро рачуна износа од 526.500 КМ.
11. Обрачуната је амортизација опреме за обрачунски период у укупном износу од 110.500 КМ.
12. Продате су старе машине из производног погона, те је купцу испостављена фактура на износ од 240.000 КМ + 40.800 КМ ПДВ-а (књиговодствена вриједност машина износи 200.000 КМ).
13. Купац машина је платио фактуру уплатом износа од 280.800 КМ на жиро рачун друштва „Алфа д.о.о.“.
14. Извршено је (и регистровано на суду) повећање основног капитала предузећа, од стране власника удјела, уплатом на жиро рачун износа од 60.000 КМ.
15. Током обрачунског периода примљене су фактуре за утрошену електричну енергију на укупну своту 42.120 КМ (36.000 КМ плус 6.120 КМ ПДВ-а). Све фактуре су измирене средствима са жиро рачуна.
16. Измирена је прва рата дугорочног кредита банци у износу од 24.000 КМ, од чега се 20.400 КМ односи на главницу, а 3.600 КМ на камату.
17. Остварен је приход на основу продаје удјела од 20% у придруженом предузећу „Бета“, те је по овом основу путем жиро рачуна наплаћен износ од 70.000 КМ.
18. По мјесечним ПДВ пријавама плаћене су обавезе за ПДВ у укупном износу од 74.000 КМ.
19. Са жиро рачуна је исплаћено:

- 16.000 КМ по основи поврата новца купцима за приложене рекламације,

- 4.000 КМ по основу новчаних казни за привредне преступе, те
- 10.000 КМ на име чланарина коморама, прописаних накнада и других накнада.

РЈЕШЕЊЕ:

Задатак број 3

Поједностављени биланс стања друштва «Д» (без промјена описаних испод) изгледао би овако:

АКТИВА		(КМ)	ПАСИВА		(КМ)
Материјална стална средства		3.000.000	Уписани капитал		2.000.000
Дугорочни пласмани		500.000	Нераспоређена добит		500.000
Залихе		800.000	Дугорочне обавезе		800.000
Краткорочна потраживања		700.000	Краткорочне обавезе		1.700.000
Укупно:		5.000.000	Укупно		5.000.000

Под датумом 31.12. 2021. године прокњижене су следеће пословне промјене:

- 1) У оквиру ставке «материјална стална средства» у билансу стања укључена је и вриједност некретнине (мјерене по трошку набаве), бруто књиговодствене вриједности 1.400.000 КМ и исправка вриједности 400.000 КМ, за коју је друштво «Д» извршило ревалоризацију (на 31.12. текуће године). Ревалоризована вриједност некретнине утврђена је у износу од 1.250.000 КМ.
- 2) У оквиру ставке «дугорочни пласмани» у билансу стања укључена је и почетно призната вриједност купљених акција друштва «Д» (класификованих као «финансијска имовина мјерена по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит») у износу од 300.000 КМ. На 31.12. текуће године фер вриједност акција била је за 20% виша у односу на њихову почетно признату вриједност.

Стопа пореза на добит износи 10%.

Од Вас се тражи следеће:

а) Саставите извјештај о осталој свеобухватној добити / губитку друштва «Д» за 2021. годину.

(8 бодова)

б) Саставите поједностављени биланс стања друштва «Д» на дан 31.12. 2021. године.

(12 бодова)

Рјешење:

